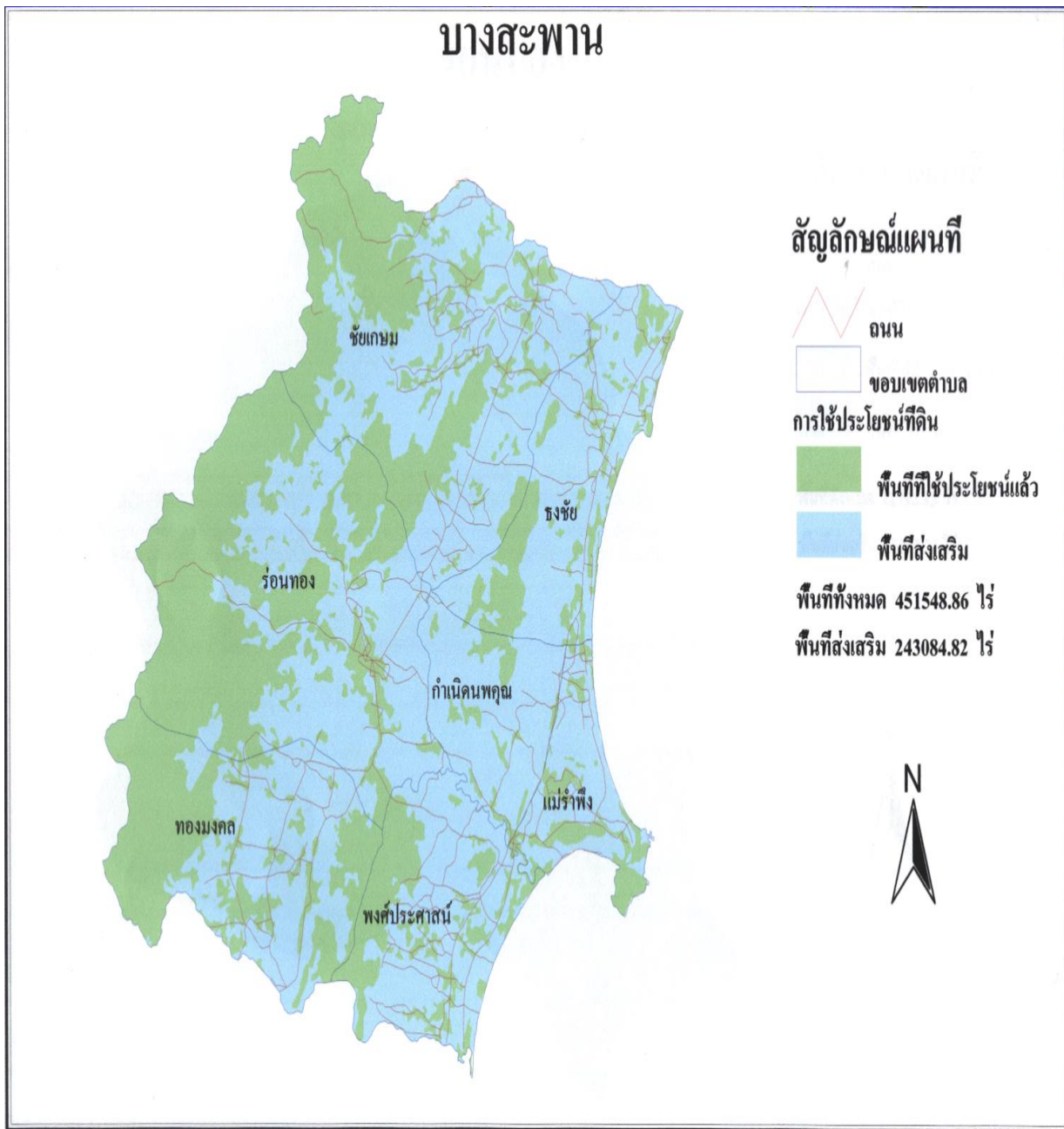

แผนที่อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ส่วนที่ ๑ สภาพทั่วไป

ข้อมูลประวัติความเป็นมาของอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

คำขวัญอำเภอ

พระมหาธาตุเจดีย์สูงเสียดฟ้า มากคุณค่าทองเนื้อเก้า เด่นเรื่องราวการท่องเที่ยว
หนึ่งเดียวอุตสาหกรรมเหล็ก ชุมชนใหญ่เล็กรักสามัคคี ไหว้พระดีปู้อินทร์-ปู้ท่วม

ประวัติความเป็นมาของอำเภอ

อำเภอบางสะพาน สมัยกรุงศรีอยุธยาเรียกว่า “เมืองบางสะพาน” สมัยกรุงธนบุรีมีชื่อว่า “เมือง -
กำเนิดนพคุณ” ถูกข้าศึกพม่าโจมตีแตก แล้วเอาไฟเผาทำลายเสียและเป็นเมืองร้าง สมัยรัตนโกสินทร์
รัชกาลที่ ๓ โปรดเกล้าฯ ให้ตั้งตำบลบางสะพานเป็นเมือง ชื่อว่า “เมืองกำเนิดนพคุณ” แต่มีปรากฏตามประชุม
พงศาวดารโดยสมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ ทรงพระราชวินิจฉัยไว้ในพงศาวดารเมืองพัทลุงว่าเมืองกำเนิด
นพคุณ รัชกาลที่ ๓ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๓๗๗ เป็นเมืองขึ้นจัตวาขึ้นต่อกลาโหม

ในรัชกาลที่ ๔ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ มีสารตราของท่านอรรคมหาเสนาบดีถึงพระกำเนิดนพคุณ มีความ
ว่า ให้พระกำเนิดนพคุณ พระพิไชยชลสินธุ์ เมืองประจวบคีรีขันธ์ หมื่นวิสุทธิสงคราม กรมการกลาโหม ปักหลัก
แบ่งคลองทับสะแกฝั่งเหนือตลอดปลายน้ำถึงคลองวาฬฝั่งใต้ เดิมเป็นแขวงเมืองกำเนิดนพคุณให้ยกมาเป็นแขวง
อำเภอ ขึ้นเมืองประจวบคีรีขันธ์ คลองทับสะแกฝั่งใต้ตลอดปลายน้ำเป็นแขวงเมืองกำเนิดนพคุณ ตามเดิม

ในรัชกาลที่ ๕ ทางราชการได้จัดระบบการปกครองเป็นมณฑลเทศาภิบาลได้โปรดเกล้าฯ ยุบเมือง
กำเนิดนพคุณลงเป็นอำเภอ เรียกว่าอำเภอมืองกำเนิดนพคุณขึ้นเมืองชุมพร ซึ่งเป็นเมืองตรี เมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๙
แล้วได้แบ่งการปกครองเป็นตำบลรวม ๘ ตำบล คือ ๑. ตำบลอ่างทอง ๒. ตำบลกรูด ๓. ตำบลบางสะพานใหญ่
๔. ตำบลนาพร้าหัก ๕. ตำบลปาร์อน ๖. ตำบลบางสะพานน้อย ๗. ตำบลปากแพรก ๘. ตำบลกำมะเส้น

ใน ร.ศ. ๑๒๕ พ.ศ. ๒๔๔๙ ในรัชกาลเดียวกัน ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้แยกอำเภอปราณบุรี
อำเภอประจวบคีรีขันธ์ จากจังหวัดเพชรบุรี กับอำเภอมืองกำเนิดนพคุณจากเมืองชุมพร รวม ๓ อำเภอมาตั้ง
เป็นเมืองขึ้นใหม่อีก พระราชทานนามว่า เมืองปราณบุรี ขึ้นมณฑลราชบุรี แล้วต่อมาในรัชกาลที่ ๖ พ.ศ. ๒๔๕๘
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยนนามเมืองปราณบุรี เป็นนามเมืองประจวบคีรีขันธ์ ให้ตัดชื่ออำเภอเมือง
กำเนิดนพคุณออก คงเรียกว่า อำเภอกำเนิดนพคุณ พ.ศ. ๒๔๕๙

ในสมัยรัชกาลที่ ๖ พ.ศ. ๒๔๖๐ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยนนามอำเภอกำเนิดนพคุณเป็นอำเภอบางสะพานจนปัจจุบันนี้ ส่วนชื่อกำเนิดนพคุณ ภายหลังต่อมาเปลี่ยนเป็นชื่อตำบล เรียกว่าตำบลกำเนิดนพคุณขึ้นอำเภอบางสะพาน ต่อมาประมาณ พ.ศ.๒๔๘๖ - ๒๔๘๙ ทางราชการได้เปลี่ยนชื่อตำบลต่างๆ ในท้องที่อำเภอบางสะพานดังนี้

๑. ตำบลบางสะพานใหญ่	เปลี่ยนชื่อเป็นตำบล	กำเนิดนพคุณ
๒. ตำบลกรูด	เปลี่ยนชื่อเป็นตำบล	ธงชัย
๓. ตำบลนาพร้าหัก	เปลี่ยนชื่อเป็นตำบล	พงศ์ประศาสน์
๔. ตำบลปาร่อน	เปลี่ยนชื่อเป็นตำบล	ร้อนทอง
๕. ตำบลก้ามมะเส้น	เปลี่ยนชื่อเป็นตำบล	ทรายทอง
๖. ตำบลบางสะพานน้อย	เปลี่ยนชื่อเป็นตำบล	บางสะพาน

ที่ตั้งที่ว่าการหรือตัวเมืองกำเนิดนพคุณ หรือที่ว่าการอำเภอบางสะพาน มีดังนี้

๑. สันนิษฐานกันว่า ตัวเมืองเดิมจะตั้งที่หมู่บ้านท่ามะนาว ตำบลกำเนิดนพคุณฝั่งขวาคลองแม่รำพึง จากลำน้ำขึ้นมา ๔ กิโลเมตร

๒. ต่อมาย้ายมาตั้งที่บ้านท่ากะหล่อ (ปัจจุบันเรียกว่าบ้านหลักเมือง) และบ้านหลักเมืองนี้เดิมเรียกว่าบ้านทุ่งกอก ต่อกับบ้านม้าร้อง ท้องที่ตำบลพงศ์ประศาสน์ฝั่งขวา (ทิศใต้) ติดกับคลองบางสะพานใหญ่ โดยมีเสาหินเป็นหลักเมืองปรากฏอยู่ แต่มีรอยถูกทุบแตกหักเกือบหมดแล้วและในลำคลองบางสะพานใหญ่กับเสาหลักเมืองนั้น เดิมมีสะพานข้ามคลองบางสะพานใหญ่ ทำด้วยหินหรือคอนกรีต แต่ปัจจุบันนี้มีทรายทับถมมองไม่เห็นตัวสะพาน

๓. ต่อมาย้ายตัวเมืองมาตั้งที่ฝั่งซ้าย (ด้านทิศเหนือคลองบางสะพานใหญ่) ปัจจุบันเรียกว่าหมู่บ้านจวนเก่า หมู่ ๖ ตำบลกำเนิดนพคุณ เมื่อ พ.ศ.๒๔๓๙ ทางราชการสั่งยุบเมืองกำเนิดนพคุณ ที่ว่าการอำเภอก็ยังใช้ตัวเมืองเดิมเป็นที่ทำการตลอดมา

๔. ครั้นต่อมาสมัยหลวงบันเทิงนุราชูร์ ดำรงตำแหน่งนายอำเภอบางสะพาน พ.ศ. ๒๔๖๔ ท่านย้ายที่ว่าการอำเภอออกมาตั้งริมคลองบางกระจอง ในหมู่ที่ ๗ ตำบลกำเนิดนพคุณ มีอาณาเขตต่อกับถนนรถไฟสถานีบางสะพานใหญ่ ตัวอาคารสร้างขึ้นชั่วคราว โดยปูพื้นไม้กระดาน หลังคามุงจาก ต่อมา พ.ศ. ๒๔๗๑ ทางราชการได้สร้างที่ว่าการอำเภอเป็นอาคารถาวร

สำหรับที่ว่าการอำเภอบางสะพานหลังใหม่นี้ ได้เริ่มดำเนินการจัดสร้าง เมื่อ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๒๘ โดยมีว่าที่ร้อยตรีกิตติพงษ์ สติรกุล นายอำเภอบางสะพานสมัยนั้นเป็นผู้ริเริ่ม โดยไม่ได้ใช้งบประมาณของทางราชการแต่อย่างใด การดำเนินการจัดสร้างได้อาศัยแรงงานการพัฒนาภาคเอกชน และภาคราชการในปีงบประมาณ ๒๕๓๐ ได้รับเงินสนับสนุนจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยคุณอุดมศักดิ์ ทั้งทอง, คุณสำเภา ประจวบเหมาะ, คุณวิเศษ ใจใหญ่ ในวงเงิน ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท

สรุปค่าดำเนินการจัดสร้างที่ว่าการอำเภอหลังใหม่ เป็นเงินทั้งสิ้น ๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท แบ่งงบดำเนินการดังนี้

- ภาคเอกชน	๔,๕๐๐,๐๐๐ บาท
- ภาครัฐบาล	๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท

สภาพทั่วไป

๑ ตำแหน่งที่ตั้ง

อำเภอบางสะพาน ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔ (ถนน-เพชรเกษม) ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ ๘๗ กิโลเมตร โดยตัวที่ว่าการอำเภอบางสะพาน ตั้งอยู่บริเวณ พิกัด NN ๕๖๑๓๙๕

๒ สภาพพื้นที่

อำเภอบางสะพานมีพื้นที่ประมาณ ๘๗๖ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๕๔๗,๕๐๐ ไร่ มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับอำเภอบ้านลาด	จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
ทิศใต้	ติดต่อกับอำเภอบางสะพานน้อย	จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับทะเลอ่าวไทย	
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับสาธารณรัฐเมียนมาร์	

๓ ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะพื้นที่โดยทั่วไปของอำเภอบางสะพาน มีลักษณะเป็นพื้นที่ลาดชันจากด้านทิศตะวันตก ซึ่งเป็นเขตเทือกเขาตะนาวศรี อันเป็นเทือกเขากั้นพรมแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศสาธารณรัฐเมียนมาร์ ลงสู่ตะวันออกซึ่งเป็นอ่าวไทย มีพื้นที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบ ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ทางทิศตะวันออก ติดชายทะเล สภาพพื้นดินส่วนใหญ่เป็นดินปนทราย

๔ ลักษณะภูมิอากาศ

อำเภอบางสะพาน มีภูมิอากาศจัดอยู่ในประเภทฝนเมืองร้อนเฉพาะฤดู มีอุณหภูมิสูงสุดตลอดปี มีฤดูกาล ๓ ฤดู ฤดูร้อนเริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคม ถึงเดือนเมษายน โดยได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ฤดูฝนจะเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึงเดือนพฤศจิกายน เป็นระยะเวลาประมาณ ๗ เดือน โดยได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ฤดูหนาวจะเริ่มตั้งแต่เดือน ธันวาคม ถึงเดือนกุมภาพันธ์ ได้รับอิทธิพลจากมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งฤดูหนาวอากาศจะไม่ค่อยหนาวมากนัก

พื้นที่ทางตอนเหนือของอำเภอมีโอกาสที่ฝนจะตกน้อยกว่า	๖๐ วัน/ปี
พื้นที่ทางตอนใต้ของอำเภอมีโอกาสที่ฝนจะตกระหว่าง	๖๐-๘๐ วัน/ปี
ปริมาณน้ำฝนโดยเฉลี่ย /ปี	๑,๔๕๐ - ๑,๕๕๐ มม.
อุณหภูมิเฉลี่ย/ปี	๒๖ - ๒๘ องศาเซลเซียส

๕ ทรัพยากรธรรมชาติ

ทะเล ภูเขา น้ำตก ป่าไม้ ลำคลอง และแร่ธาตุ อำเภอบางสะพานมีแหล่งแร่ทองคำอยู่ในพื้นที่ตำบลร้อนทอง ทองคำที่พบเป็นทองคำบริสุทธิ์มากที่สุดในประเทศไทย ไม่ต้องถลุง ส่วนใหญ่เป็นเม็ดกลม ปัจจุบันยังมีผู้ประกอบการอาชีพร่อนทองกันอยู่ แต่มีปริมาณน้อยลงกว่าเดิม

๖ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร และอุปโภค บริโภค

แหล่งน้ำธรรมชาติของอำเภอบางสะพาน ประกอบไปด้วยลำคลอง และหนองน้ำขนาดเล็กซึ่งมักจะขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง ไม่สามารถทำการเกษตรในฤดูแล้งได้ ลำคลองที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตและการประกอบอาชีพของชาวอำเภอบางสะพาน คือ

๑. คลองบางสะพาน	มีความยาวประมาณ	๔๐	กิโลเมตร
๒. คลองกรูด	มีความยาวประมาณ	๒๕	กิโลเมตร
๓. คลองแม่รำพึง	มีความยาวประมาณ	๑๘	กิโลเมตร
๔. คลองพันลำ	มีความยาวประมาณ	๒๐	กิโลเมตร
๕. คลองขนาน	มีความยาวประมาณ	๓๐	กิโลเมตร
๖. คลองวังหิน	มีความยาวประมาณ	๒๒	กิโลเมตร

๗ ประชากร

อำเภอบางสะพาน มีจำนวนประชากรรวมทั้งสิ้น ๗๕,๐๗๗ คน เป็นชาย ๓๗,๒๔๘ คน เป็นหญิง ๓๗,๘๒๙ คน ความหนาแน่นของประชากร ๘๔ คน/ตร.กม. โดยแบ่งเป็น

ตำบลกำเนิดนพคุณ	ชาย ๓,๘๒๓ คน	หญิง ๓,๘๒๗ คน	รวม ๗,๖๕๐ คน
ตำบลชัยเกษม	ชาย ๕,๖๕๓ คน	หญิง ๕,๗๔๗ คน	รวม ๑๑,๔๐๐ คน
ตำบลทองมงคล	ชาย ๕,๐๒๒ คน	หญิง ๕,๑๓๓ คน	รวม ๑๐,๑๕๕ คน
ตำบลธงชัย	ชาย ๒,๙๖๑ คน	หญิง ๒,๙๔๘ คน	รวม ๕,๙๐๙ คน
ตำบลพงศ์ประศาสน์	ชาย ๔,๘๗๖ คน	หญิง ๔,๙๙๙ คน	รวม ๙,๘๗๕ คน
ตำบลแม่รำพึง	ชาย ๓,๔๔๗ คน	หญิง ๓,๕๗๔ คน	รวม ๗,๐๒๑ คน
ตำบลร่อนทอง	ชาย ๔,๐๖๙ คน	หญิง ๓,๙๔๙ คน	รวม ๘,๐๑๘ คน
เทศบาลตำบลบ้านกรูด	ชาย ๒,๐๓๗ คน	หญิง ๒,๑๙๐ คน	รวม ๔,๒๒๗ คน
เทศบาลตำบลร่อนทอง	ชาย ๓,๙๕๒ คน	หญิง ๔,๐๒๐ คน	รวม ๗,๙๗๒ คน
เทศบาลตำบลกำเนิดนพคุณ	ชาย ๑,๔๐๘ คน	หญิง ๑,๔๔๒ คน	รวม ๒,๘๕๐ คน

ข้อมูล ณ เดือน มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๙

๘ จำนวนครัวเรือน

อำเภอบางสะพานมีจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น ๒๔,๖๐๙ ครัวเรือน แบ่งเป็น

ตำบลกำเนิดนพคุณ	จำนวน ๒,๖๘๒ ครัวเรือน
ตำบลชัยเกษม	จำนวน ๔,๒๓๗ ครัวเรือน
ตำบลทองมงคล	จำนวน ๓,๘๖๐ ครัวเรือน
ตำบลธงชัย	จำนวน ๒,๒๒๙ ครัวเรือน
ตำบลพงศ์ประศาสน์	จำนวน ๔,๑๔๔ ครัวเรือน
ตำบลแม่รำพึง	จำนวน ๓,๕๐๒ ครัวเรือน
ตำบลร่อนทอง	จำนวน ๓,๖๗๐ ครัวเรือน
เทศบาลตำบลกำเนิดนพคุณ	จำนวน ๑,๔๖๘ ครัวเรือน
เทศบาลตำบลบ้านกรูด	จำนวน ๒,๑๓๐ ครัวเรือน
เทศบาลตำบลร่อนทอง	จำนวน ๒,๘๓๕ ครัวเรือน

ข้อมูล ณ เดือน มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๙

๙ อาชีพ

๙.๑ ประชากรส่วนใหญ่ของอำเภอบางสะพาน คือ ประมาณร้อยละ ๘๗ ประกอบอาชีพทางด้าน การเกษตร ได้แก่ การปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ และทำประมง โดยมีเนื้อที่ทำการเกษตรทั้งหมด ประมาณ ๓๖๐,๖๑๙ ไร่ เกษตรกรมีรายได้อยู่ในระดับปานกลาง รายได้หลักมาจากการปลูกพืช และยังมีรายได้จาก อาชีพรอง คือ การเลี้ยงสัตว์ และรับจ้าง เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเจ้าของที่ดินเอง จึงมีสภาพความเป็นอยู่ที่ไม่ ลำบากนัก รายได้เฉลี่ยของประชากร ๕๔,๒๔๘.๕๖ บาท/คน/ปี

๙.๒ ประชากรบางส่วนของอำเภอบางสะพาน คือ ประมาณร้อยละ ๑๓ ประกอบอาชีพที่หลากหลาย เช่น ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หน่วยงานของรัฐ/รัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน ค้าขาย ประกอบธุรกิจ ส่วนตัว เป็นต้น

๑๐ การปกครอง

อำเภอบางสะพาน แบ่งการปกครองออกเป็น ๗ ตำบล ๗๑ หมู่บ้าน ดังนี้คือ

๑. ตำบลกำเนิดนพคุณ	มีจำนวน	๘ หมู่บ้าน	มีพื้นที่	๓๔,๑๑๗	ไร่
๒. ตำบลธงชัย	มีจำนวน	๑๑ หมู่บ้าน	มีพื้นที่	๕๘,๗๕๐	ไร่
๓. ตำบลพงศ์ประศาสน์	มีจำนวน	๑๐ หมู่บ้าน	มีพื้นที่	๔๙,๓๗๕	ไร่
๔. ตำบลร่อนทอง	มีจำนวน	๑๒ หมู่บ้าน	มีพื้นที่	๑๔๒,๒๙๐	ไร่
๕. ตำบลทองมงคล	มีจำนวน	๑๐ หมู่บ้าน	มีพื้นที่	๑๐๑,๒๕๐	ไร่
๖. ตำบลชัยเกษม	มีจำนวน	๑๒ หมู่บ้าน	มีพื้นที่	๑๓๙,๕๘๓	ไร่
๗. ตำบลแม่รำพึง	มีจำนวน	๘ หมู่บ้าน	มีพื้นที่	๒๒,๑๓๕	ไร่

การบริหารราชการท้องถิ่น

อำเภอบางสะพานได้แบ่งการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ดังนี้

ส่วนที่เป็นเทศบาลตำบล ๓ แห่ง คือ

เทศบาลตำบลกำเนิดนพคุณ มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ ๒.๘ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑,๗๕๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๒ ของพื้นที่อำเภอ ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดของหมู่ที่ ๑ และบางส่วนของหมู่ที่ ๕ ตำบลกำเนิดนพคุณ

เทศบาลตำบลบ้านกรูด มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ ๑๐.๔๔ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๖,๕๒๖.๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๒๐ ของพื้นที่อำเภอครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดของหมู่ที่ ๒, ๓ และบางส่วนของหมู่ที่ ๔, ๕, ๖ ตำบลธงชัย

เทศบาลตำบลร่อนทอง มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ ๓๙ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๒๔,๓๗๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔.๔๕ ของพื้นที่อำเภอ ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดของหมู่ที่ ๑, ๑๒ บางส่วนของหมู่ที่ ๒, ๓, ๔, ๕ ตำบลร่อนทอง

ส่วนที่เป็นองค์การบริหารส่วนตำบล ๗ แห่ง คือ

องค์การบริหารส่วนตำบลกำเนิดนพคุณ มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ ๖๕ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๔๐,๖๒๕ ไร่

องค์การบริหารส่วนตำบลชัยเกษม มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ ๒๒๒.๙ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑๓๙,๓๑๗ ไร่

องค์การบริหารส่วนตำบลทองมงคล มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ ๒๒๗ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑๔๑,๘๗๕ ไร่

องค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ ๙๔ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๕๘,๗๕๐ ไร่

องค์การบริหารส่วนตำบลพงศ์ประศาสน์ มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ ๙๒ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๕๗,๕๐๐ ไร่

องค์การบริหารส่วนตำบลแม่รำพึง มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ ๓๖.๐๘ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๒๒,๕๕๐ ไร่

องค์การบริหารส่วนตำบลร่อนทอง มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ ๑๙๑ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑๑๙,๗๓๗ ไร่

๑๑ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

๑. อาชีพหลัก ได้แก่ ๑. เกษตรกรรม (ทำสวน/ทำไร่/ประมง/ทำนา)
๒. การค้า - อุตสาหกรรม
๓. ท่องเที่ยว

๒. อาชีพเสริม ได้แก่ ปศุสัตว์

๓. เกษตรกรรม ผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญได้แก่ มะพร้าว สับปะรด ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ผักและผลไม้

๔. พาณิชยกรรม สินค้าที่สำคัญของอำเภอได้แก่ เหล็กในเครือสหวิริยา

๕. อุตสาหกรรม โรงงานอุตสาหกรรมที่สำคัญได้แก่

๑. บริษัทในเครือสหวิริยาจำนวน ๑๐ แห่ง

- ๑.๑). บริษัท สหวิริยาสตีลอินดัสทรี จำกัด (มหาชน)
๑.๒). บริษัท เหล็กแผ่นรีดเย็นไทย จำกัด (มหาชน)
๑.๓). บริษัท เหล็กแผ่นเคลือบไทย จำกัด
๑.๔). บริษัท บางสะพานบาร์มิล จำกัด
๑.๕). บริษัท บีเอส เมทัล จำกัด
๑.๖). บริษัท โลนทรานสปอร์ต จำกัด
๑.๗). บริษัท ท่าเรือประจวบ จำกัด
๑.๘). บริษัท เวสต์โคสต์เอ็นจิเนียริง จำกัด

๒. บริษัท ยูนิฟลัม (ประเทศไทย) จำกัด โทร. ๐-๓๒๖๙-๕๕๕๖ - ๘

๓. บริษัท ขอนทอง จำกัด

๔. บริษัท ยุพาศิลาทอง จำกัด

๕. โรงย่อยไม้ ต.ชัยเกษม

๖. บริษัทซิคฟูด ต.กำเนิดนพคุณ

๗. น้ำมันปาล์ม ต.ทองมงคล

๖. จำนวนธนาคาร ๘ แห่ง

- ๑) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)

หมายเลขโทรศัพท์ ๐-๓๒๖๙-๒๒๕๔-๕

- ๒) ธนาคารออมสิน

หมายเลขโทรศัพท์ ๐-๓๒๖๙-๑๒๓๔

- ๓) ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)

หมายเลขโทรศัพท์ ๐-๓๒๕๔-๘๔๐๔-๕

๔) ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)	หมายเลขโทรศัพท์	๐-๓๒๖๙-๑๔๔๑
๕) ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	หมายเลขโทรศัพท์	๐-๓๒๕๔-๘๖๙๗
๖) ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)	หมายเลขโทรศัพท์	๐-๓๒๖๙-๑๕๐๕
๗) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาบางสะพาน	หมายเลขโทรศัพท์	๐-๓๒๕๔-๘๑๘๗-๘
๘) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาเกาะยอยนิม	หมายเลขโทรศัพท์	๐-๓๒๖๙-๗๓๐๐
๙) ธนาคารไทยเครดิต	สาขาบางสะพาน	หมายเลขโทรศัพท์ ๐-๓๒๖๙-๑๒๓๔

๑๒ ด้านสังคม

๑. โรงเรียนมัธยม	จำนวน	๓	แห่ง
๑) โรงเรียนบางสะพานวิทยา			หมายเลขโทรศัพท์ ๐-๓๒๖๙-๑๑๙๐
๒) โรงเรียนธงชัยวิทยา			หมายเลขโทรศัพท์ ๐-๓๒๖๙-๕๒๘๘
๓) โรงเรียนชัยเกษมวิทยา			หมายเลขโทรศัพท์ ๐-๓๒๕๕-๖๒๒๖-๗
๒. โรงเรียนประถม	จำนวน	๓๘	แห่ง
๓. โรงเรียนอาชีวศึกษา	จำนวน	๑	แห่ง
วิทยาลัยการอาชีพบางสะพาน			หมายเลขโทรศัพท์ ๐-๓๒๕๕-๗๓๒๓
๔. โรงเรียนเอกชน	จำนวน	๑	แห่ง
โรงเรียนมัธยมมนพคุณ			หมายเลขโทรศัพท์ ๐-๓๒๖๙-๑๒๐๐
๕. โรงเรียนศึกษาพิเศษ	จำนวน	๑	แห่ง
โรงเรียนโสตศึกษาเทพรัตน์			หมายเลขโทรศัพท์ ๐-๓๒๖๙-๑๘๖๒
๖. ศูนย์การศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางสะพาน	จำนวน	๑	แห่ง
กศน.อำเภอบางสะพาน			หมายเลขโทรศัพท์ ๐-๓๒๖๙-๑๖๗๑
๗. วัด	จำนวน	๓๓	แห่ง
๘. สำนักสงฆ์	จำนวน	๓	แห่ง
๙. มัสยิด	จำนวน	๑	แห่ง
๑๐. ศาลเจ้า	จำนวน	๑	แห่ง
๑๑. โรงพยาบาลบางสะพาน	จำนวน	๑	แห่ง
๑๒. สถานีอนามัย	จำนวน	๑๔	แห่ง
๑๓. สถานีตำรวจ	จำนวน	๒	แห่ง ได้แก่
๑๓.๑ สถานีตำรวจภูธรบางสะพาน			
๑๓.๒ สถานีตำรวจภูธรธงชัย			
๑๔. มูลนิธิและสมาคม	ได้แก่		
๑๔.๑ มูลนิธิเพื่อพระมหาธาตุเจดีย์ภักดีประกาศ			
๑๔.๒ มูลนิธิสว่างราษฎร์ศรัทธาธรรมสถาน			
๑๕. โรงแรม	จำนวน	๕๕	แห่ง

๑	โรงแรมเวสเทิร์น	๑๑๑/๑ ม.๕ ต.แม่รำพึง
๒	โรงแรมบางสะพานคอรัล	๑๗๑ ม.๙ ต.พงศ์ประศาสน์
๓	โรงแรมบางสะพานรีสอร์ท	๓๖/๑-๒๐ ม.๕ ต.แม่รำพึง
๔	โรงแรมลดาวัลย์ บุติก	๑๖๓ ม.๕ ต.แม่รำพึง
๕	โรงแรมราม่าอินน์	๓๕๐ ม.๑ ต.กำเนิดนพคุณ
๖	โรงแรมบ้านกลางอ่าวปักษ์ รีสอร์ท	๓๐๐ ม.๓ ต.พงศ์ประศาสน์
๗	โรงแรมสวนบ้านกรูดบีชรีสอร์ท	๒๗๘ ม.๓ ต.ธงชัย
๘	โรงแรมนิภาบีช	๑๖๘/๑ ม.๕ ต.แม่รำพึง
๙	โรงแรมสวนเกษตร	๖๘/๓ ม.๓ ต.ทองมงคล
๑๐	โรงแรมตึกเตนการ์เด็น	๔/๑๙ ม.๕ ต.แม่รำพึง
๑๑	โรงแรมแดงบังกะโล	๑๔๔ ม.๑ ต.พงศ์ประศาสน์
๑๒	โรงแรมต้นทองกลาง ออนบีช	๖๖/๑ ม.๙ ต.พงศ์ประศาสน์
๑๓	โรงแรมบี.เอส.	๓๓๓ ม.๑ ต.พงศ์ประศาสน์
๑๔	โรงแรมเบย์วิว บีช รีสอร์ท	๑๓ ม.๙ ต.ธงชัย
๑๕	โรงแรมเรือนทะเล รีสอร์ท	๓๓/๑ ม.๒ ต.ธงชัย
๑๖	โรงแรมโคโคไนท์การ์เด็น บังกะโล	๑๗๖/๕ ม.๓ ต.ธงชัย
๑๗	โรงแรมบ้านมนตรา บีช รีสอร์ท	๑๔๙ ม.๙ ต.ธงชัย
๑๘	โรงแรมช.วาริศรีน้ำผึ้ง	๑๓๒/๘ ม.๒ ต.แม่รำพึง
๑๙	โรงแรมราชวดีบ้านกรูด รีสอร์ท	๙๘/๑ ม.๗ ต.ธงชัย
๒๐	โรงแรมบ้านพักริมน้ำ	๖/๔ ม.๑ ต.พงศ์ประศาสน์
๒๑	โรงแรมหาดทรายแก้ว รีสอร์ท	๑๙๙ ม.๙ ต.ธงชัย
๒๒	โรงแรมบ้านกรูด อาเคเดีย รีสอร์ทแอนสปา	๓๓๓/๒ ม.๓ ต.ธงชัย
๒๓	โรงแรมรุ่งสมุทร	๙๓ ม.๒ ต.ธงชัย
๒๔	โรงแรมศิริวาริ รีสอร์ท	๔๐๐ ม.๓ ต.ธงชัย
๒๕	โรงแรมเกษมสุข รีสอร์ท	๑๕๑ ม.๙ ต.ธงชัย
๒๖	โรงแรมสายลม รีสอร์ท	๒๙๙ ม.๕ ต.แม่รำพึง
๒๗	โรงแรมศิริพงศ์ เกสท์เฮ้าส์	๑๓๗ ม.๓ ต.ธงชัย
๒๘	โรงแรมบ้านเลียบนที	๑๒๓/๒-๔ ม.๓ ต.ธงชัย
๒๙	โรงแรมบางสะพาน บีช รีสอร์ท	๓๙ ม.๙ ต.พงศ์ประศาสน์
๓๐	โรงแรมบ้านกรูด รีสอร์ท	๒๑๒ ม.๒ ต.ธงชัย
๓๑	โรงแรมบ้านพักสมุนไพร รีสอร์ท	๑๗๕/๖ ม.๓ ต.ธงชัย
๓๒	โรงแรมพร้าวไทย รีสอร์ท	๑๗๖/๗ ม.๓ ต.ธงชัย
๓๓	โรงแรมบ้านพักนานาชาติบ้านกรูด	๑๒๓ ม.๙ ต.ธงชัย
๓๔	โรงแรมศาลาไทย บีช รีสอร์ท	๑๗๖/๙ ม.๒ ต.ธงชัย
๓๕	โรงแรมร้อนทอง	๒๐๒ ม.๑๒ ต.ร้อนทอง
๓๖	โรงแรมอิมสุข	๑๙๙ ม.๘ ต.แม่รำพึง

๓๗	โรงแรมหาดทรายขาว รีสอร์ท	๑๘๙ ม.๑ ต.แม่รำพึง
๓๘	โรงแรมสบายดี บังกะโล	๓๗/๗ ม.๕ ต.แม่รำพึง
๓๙	โรงแรมโอเค มินิเทล	๒๙๒/๑ ม.๑ ต.ร้อนทอง
๔๐	โรงแรมบ้านไกลหนาว รีสอร์ท	๑๒๓/๑๐ ม.๓ ต.ธงชัย
๔๑	โรงแรมซันไรส์ รีสอร์ท	๒๐๐/๑-๙ ม.๙ ต.พงศ์ประศาสน์
๔๒	โรงแรมปางทิพย์ รีสอร์ท	๙๖/๗ ม.๕ ต.ชัยเกษม
๔๓	โรงแรมน้องเฟิร์น เกสต์เฮาส์	๔/๑ ม.๕ ต.แม่รำพึง
๔๔	โรงแรมริมทะเลบ้านกรูด	๑๒๓ ม.๓ ต.ธงชัย
๔๕	โรงแรมบ้านริมหาด รีสอร์ท	๖๕/๑ ม.๒ ต.ธงชัย
๔๖	โรงแรมสยามการ์เดน บีช รีสอร์ท	๒ ม.๑๐ ต.ธงชัย
๔๗	โรงแรมบ้านพักริมหาด รีสอร์ท	๖๕/๑ ม.๒ ต.ธงชัย
๔๘	โรงแรมพลอย บังกะโล	๙๔/๑ ม.๑ ต.พงศ์ประศาสน์
๔๙	โรงแรมสวนปาล์ม รีสอร์ท	๓๓/๓ ม.๒ ต.ทองมงคล
๕๐	โรงแรมวังทอง รีสอร์ท	๘๙/๑ ม.๒ ต.แม่รำพึง
๕๑	โรงแรมเบญจวรรณบังกะโล	๓๗/๗ ม.๕ ต.แม่รำพึง
๕๒	โรงแรมบ้านเคียงเล	๑๒๙/๕ ม.๓ ต.ธงชัย
๕๓	โรงแรมศิรินา รีสอร์ท แอนด์ สปา	๑๗๖/๒ ม.๓ ต.ธงชัย
๕๔	โรงแรมบ้านพักหาดสมบุรณ์	๒๓๔ ม.๕ ต.แม่รำพึง
๕๕	โรงแรมเดอะวิน โฮเทล	๘๘๘ ม.๖ ต.กำเนิดนพคุณ

ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณี

๑. ทองบางสะพาน

ครั้งถึงบางสะพานสถานที่ มีทองดีแต่โบราณนานนักหนา
บังเกิดกับกายสิทธิ์อิศรา ไม่มีราศีแกมแอร่มเรือง

หากมีการพูดถึง “ทอง” เมื่อใด ก็จะมีการพูดถึงทองบางสะพานเมื่อนั้น และหากใครมาถึงบางสะพาน ก็จะถามถึงทองบางสะพานเช่นเดียวกัน เพราะทองบางสะพานนั้นเป็นที่กล่าวขวัญถึงคุณลักษณะพิเศษว่าเป็นทองเนื้อบริสุทธิ์ ขุดได้เป็นทองก้อน มีตั้งแต่ขนาดเล็กเป็นเกล็ดบาง ๆ จนถึงขนาดใหญ่เป็นก้อน มีน้ำหนักหลาย ๆ บาทก็มี ทั้งนี้ โดยไม่ต้องแยกเนื้อทองด้วยวิธีการถลุง

ทองบางสะพานมีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ทองนพคุณ เป็นทองเนื้อเก้า หมายถึง เป็นทองที่มีราคาเก้บาทบาท ต่อน้ำหนัก ๑ บาท ซึ่งเป็นราคาที่สูงกว่าทุกแหล่งในประเทศไทย (ตามหนังสือประชุมประกาศสมัยรัชกาลที่ ๔)

เมืองไทยนั้นเป็นเมืองที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยแร่ทองคำ จนมีการขนานนามว่า “สุวรรณภูมิ” มาตั้งแต่ดึกดำบรรพ์ แต่ไม่มีการกล่าวถึงในพงศาวดารจนถึงในรัชกาลพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ ได้ปรากฏในพงศาวดารว่า เมื่อ จ.ศ. ๑๑๐๘ (พ.ศ. ๒๒๘๙) ผู้รั้งเมืองกุยได้ส่งทองร้อนหนัก ๓ ตำลึง เข้าถวายพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศจึงได้เกณฑ์ไพร่ ๒,๐๐๐ คนเศษ ไปตั้งร่อนทองใช้เวลาปีเศษจนถึง พ.ศ. ๒๒๙๑ จึงได้ทองเข้าถวายหนัก ๙๐ ชั่งเศษ เป็นน้ำหนัก ๕๔ กก.หรือ ๓,๖๐๐ บาท แล้วได้นำทองนั้นไปแผ่เป็นทองแผ่นใหญ่หุ้มมณฑปพระพุทธรูปท่าพระบุรี แหล่งที่มีทองบางสะพานนั้นมีได้อยู่ในตำบลกำเนิดนพคุณ แต่อยู่ในตำบลร้อนทอง เรียกกันที่บ้านปาร่อน ซึ่งอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอบางสะพาน ประมาณ ๑๗ กิโลเมตร และอยู่ห่างจากถนนเพชรเกษมประมาณ ๔ กิโลเมตร

ในปัจจุบันยังคงมีการขุดหาทองอยู่ แต่เป็นการขุดหาด้วยมือ ดินในบ่อทองจะมีชื่อเรียกแต่ละชั้นแตกต่างกันออกไป ดินชั้นบนเรียกว่า “ดินเมือง” จากดินเมืองต่อไปเป็น “ดินกรัง” ดินชั้นนี้อาจเรียกว่า “ดินหลังสะ” และลึกต่อไปเรียกว่า “ดินใช้” ดินใช้คือดินที่มีแร่ทองคำปนอยู่ เขาก็จะเอาดินใช้ขึ้นมาแยกหาเนื้อทอง โดยการใช้ภาชนะเรียกว่า “เลียง” (คือภาชนะที่ทำด้วยไม้รูปกลม ก้นแหลม คล้ายหมวกญวน) ใส่ดินใช้แล้วนำไปขยำกับน้ำให้เป็นโคลน แล้วเอียงเลียงให้น้ำในคลองพัดโคลนให้หมุนวนออกจากเลียงไป คงเหลือแต่สินแร่ทองลงอยู่ก้นเลียง คลองที่เอาดินใช้ไปร่อนล้าง มีชื่อว่าคลองทอง

ท่านผู้รู้ที่เคยขุดหาทองมา ได้เล่าให้ฟังว่า บริเวณที่มีแร่ทองมักจะมีชื่อว่าเนินนาหน้า เช่น เนินม้าเป็นเนินที่ผู้เดินทางไปขุดทองมักจะพักผูกม้าไว้ที่บริเวณนี้ เนินไก่เขี่ย เล่าว่า สินแร่ทองอยู่ต้นขนาดไก่เขี่ยกับก้อนทอง เนินสวนกล้วย เนินปราง เนินไทร เนินส้มป่อย เนินจั่ว เนินหว่า คือบริเวณที่มีต้นไม้ตามชื่อเนินที่ปรากฏอยู่สำหรับเนินที่น่าสนใจอีกเนินหนึ่งคือ “เนินยายบี” เล่ากันว่าในบริเวณนี้สินแร่ทองจะปนอยู่ในดินที่เหนียวมากจนต้องเอาดินใช้ที่ขุดได้ไปแช่น้ำให้อ่อนตัวแล้วอาศัยกำลังผู้เฒ่าที่อยู่เฝ้าบ้านบ่อดินให้แหลกเพื่อหาเนื้อทอง

คนบางสะพานนั้นมักจะมีทองบางสะพานไว้ติดตัว ด้วยการนำเม็ดทองมาติดห่วงห้อยไว้กับสร้อยคอ ถือกันว่าเป็นของบริสุทธิ์เป็นมงคลแก่ตัวและแทนของคลังได้ด้วย

๒. งานประจำปีวัดเขาโบสถ์ พระอารามหลวง

แต่เดิมนั้น บณยอดเขาวัดเขาโบสถ์เป็นที่รกร้างต่อมาได้มีคหบดีคือ นายเป่งเพี้ยน และนางจั่วเลาห์เรณู ขึ้นไปสร้างศาลปฏิบัติธรรมและสร้างพระพุทธรูปจำลองไว้ เมื่อประมาณ พ.ศ. ๒๔๖๕ หลวงพ่อท้วมได้นำ พวกรบบ้านจำนวนหนึ่งขึ้นไปปิดทองและปฏิบัติธรรม ทำให้เกิดศรัทธาปฏิบัติในวันเพ็ญเดือน ๕ ของทุกปี ซึ่งถือเป็นฤกษ์แห่งการเริ่มต้นทำการเพาะปลูกตามฤดูกาลของชาวบ้าน จะพากันขึ้นไปทำบุญปิดทองรูปจำลองพระพุทธรูปบณยอดเขาเป็นประจำ จนนานเข้ากลายเป็นประเพณีขึ้นเขาทำบุญปิดทองรอยพระพุทธรูปจนถึงปัจจุบัน

๓. งานประเพณีแห่สิ่งศักดิ์สิทธิ์อำเภอบางสะพาน

ประเพณีแห่สิ่งศักดิ์สิทธิ์อำเภอบางสะพาน ได้เริ่มจัดงานประเพณีครั้งแรกเมื่อประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๒ สาเหตุจากจัดงานประเพณีเกี่ยวเนื่องมาจากในปี พ.ศ. ๒๕๓๒ ได้เกิดพายุเกย์ซึ่งกรมอุตุนิยมวิทยาได้ประกาศเตือนว่า อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ว่าพายุเกย์จะขึ้นฝั่งที่อำเภอบางสะพานจะทำให้เกิดลมพายุอย่างรุนแรง และน้ำท่วมอย่างหนัก ชาวบางสะพานต่างก็กลัวภัยธรรมชาติดังกล่าว ที่คนนับถือในเขตอำเภอบางสะพาน เช่น หลวงปู่ท้วม หลวงปู่อินทร์ หลวงปู่ม่วง เจ้าแม่รำพึง เจ้าพ่อหมื่นเห็ด กรมหลวงชุมพร ฯลฯ ให้ช่วยป้องกันรักษาชาวบางสะพาน ให้รอดพ้นจากภัยธรรมชาติซึ่งผลปรากฏว่าพายุเกย์ไปขึ้นฝั่งที่อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ทำให้บ้านเรือน เรือประมงและพืชผลทางการเกษตรเสียหายอย่างมากในเขตจังหวัดชุมพร หลังจากพายุเกย์ผ่านพ้นไป ชาวบางสะพานได้พร้อมใจกันจัดงานขอบคุณสิ่งศักดิ์สิทธิ์ต่าง ๆ ที่ชาวบางสะพานนับถือ นำมาแห่และปิดทองจัดงานสมโภช เรียกว่างานประเพณีแห่สิ่งศักดิ์สิทธิ์อำเภอบางสะพาน ตั้งแต่นั้นมาจนถึงปัจจุบัน โดยจะจัดงานประเพณีดังกล่าวในระหว่างวันที่ ๔ - ๕ ธันวาคม เป็นประจำทุกปี

สถานที่สำคัญ และแหล่งท่องเที่ยว

๑. พระมหาธาตุเจดีย์ภักดีประกาศ

ตั้งอยู่บนยอดเขาธงชัย หมู่ที่ ๙ บ้านทางสาย ตำบลธงชัย อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๒. พระพุทธรูปกิตติสิริชัย

พระพุทธรูปกิตติสิริชัย เป็นพระพุทธรูปปูนปั้นขนาดใหญ่ รูปทรงแบบคันธารราช (ปางตรัสรู้) ตั้งเด่นเป็นสง่าอยู่ที่เขาธงชัย หมู่ที่ ๙ บ้านทางสาย ตำบลธงชัย อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๓. พระตำหนักกรมหลวงชุมพร

พระตำหนักกรมหลวงชุมพร เป็นที่ตั้งของพระรูปพลเรือเอกพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ตั้งอยู่บนยอดเขาธงชัย หมู่ที่ ๙ บ้านทางสาย ตำบลธงชัย อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๔. พุทธสถานธรรมอุทยาน

ประกอบไปด้วยสิ่งก่อสร้างที่สำคัญ ๓ สิ่ง ที่ตั้งอยู่บนเขาธงชัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวัดทางสาย หมู่ที่ ๙ บ้านทางสาย ตำบลธงชัย อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๑. พระมหาธาตุเจดีย์ภักดีประกาศ
๒. พระพุทธรูปกิตติสิริชัย
๓. พระตำหนักพลเรือเอกกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์

๕. วัดถ้ำคีรีวงค์

ตั้งอยู่ที่ หมู่ ๑ บ้านถ้ำคีรีวงค์ ตำบลธงชัย อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๖. เกาะลาร้า

เกาะอยู่ห่างจากหาดทรายแก้วประมาณ ๑,๐๐๐ เมตร หมู่ที่ ๑ บ้านถ้ำคีรีวงค์ ตำบลธงชัย อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๗. ชายหาดบ้านกรูด

หมู่ที่ ๓ บ้านกรูด ตำบลธงชัย อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๘. น้ำศักดิ์สิทธิ์บ่อน้ำทิพย์เขาม้าร้อง

วัดเขาถ้ำม้าร้อง หมู่ที่ ๑ บ้านฝายท่า ตำบลพงศ์ประศาสน์ อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๙. น้ำตกไทรคู่

หมู่ที่ ๖ บ้านทองมงคล ตำบลทองมงคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๑๐. อ่างเก็บน้ำโป่งสามสิบ

หมู่ที่ ๘ บ้านในลือค ตำบลทองมงคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๑๑. น้ำตกเขาอ่อน

หมู่ที่ ๑๑ บ้านเขามัน ตำบลชัยเกษม อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๑๒. ถ้ำตาหมวก

หมู่ที่ ๖ บ้านปาร่อน ตำบลร่อนทอง อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๑๓. อ่าวบ่อทองหลาง

ตั้งอยู่ที่บริเวณหน้าวัดบ่อทองหลาง หมู่ที่ ๓ บ้านอ่าวยาง ตำบลแม่รำพึง อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๑๔. อ่าวแม่รำพึง

ตั้งอยู่ที่บ้านอ่าวยาง หมู่ที่ ๓ ตำบลแม่รำพึง อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์